

20 HAZİRAN DÜNYA MÜLTECİLER GÜNÜ (2023)

Mülteci kimdir?

Mülteci işkence, çatışma ya da şiddete uğrama sebepleriyle ülkesinden ayrılmak zorunda kalan; ırkı, dini, milliyeti, politik görüşü ya da belli bir sosyal topluluğa dahil oluşu nedeniyle zulme uğrama korkusu olan ve bu yüzden ülkesine geri dönemeyen kişidir.¹ Bu konuda bilinmesi gereken bir başka tanım da sığınmacıdır. Sığınmacı sığınma isteği işlemi henüz sonuçlanmamış kişidir. Her yıl dünyada sığınma isteğinde bulunan kişi sayısı yaklaşık 1 milyondur.²

Dünya Mülteciler Günü nedir? Neden önemlidir?

Dünya Mülteciler Günü, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenmiş, 2001 yılından itibaren her yıl 20 Haziran tarihinde özel bir gün olarak anılan, dünyadaki mültecileri onurlandırmanın, ülkelerinden ayrılmak durumunda kalan mültecilerin gücünü ve cesaretlerini öne çıkarmanın hedeflendiği uluslararası bir gündür. Dünya Mülteciler Günü, mültecilerin içinde bulunduğu zor koşulları anlamaya ve onlarla empati kurmaya katkı sağlamak açısından da önemlidir.³

Dünya Mülteciler Günü birkaç açıdan önemlidir. Küresel düzeyde (2022) yaklaşık 32,5 milyon mülteci vardır.⁴ Mülteciler ülkelerinden göç ederken yeterli su ve gıdaya erişememe, sanitasyon ve diğer temel hizmetlerden mahrum kalma gibi sorunlarla karşı karşıyadırlar. Bulaşıcı hastalıklar, kazalar ve yaralanmalar, hipotermi, yanıklar, istenmeyen gebelikler, doğumla ilişkili komplikasyonlar ve çeşitli bulaşıcı olmayan hastalıklar için risk grubundadırlar. Göç ettikleri ülkede iş bulamama, düşük gelir, eğitim alamama ve barınma sorunlarıyla da karşı karşıya kalırlar.⁵ Ayrımcılığa maruz kalabilir, sağlık hizmetlerine erişemeyebilirler.⁶

Bu yılın (2023) Dünya Mülteciler Günü teması nedir?

Dünya Mülteciler Günü 2023 yılı teması "Evden uzakta umut, mültecilerin her zaman dahil olduğu bir dünya"dır. Çatışma ve işkenceden kaçarak başka bir topluluğun arasında güvenliğe kavuşan mültecilerin hayatlarına yeniden başlamaları ve içinde yaşadıkları ülkeye katkıda bulunmaları için en etkili yol onları içinde buldukları topluluğa dahil etmektir. Bu sayede mülteciler koşullar elverdiği zaman güven içinde ve gönüllü olarak evlerine dönebilir ve ülkelerini yeniden kurabilirler ya da başka bir ülkeye yerleştirilirlerse yeni ülkelerinde başarılı olabilirler.⁷

¹ [Internet] <https://www.unrefugees.org/refugee-facts/what-is-a-refugee/> Erişim: 26.05.2023.

² [Internet] <https://www.unhcr.org/asylum-seekers> Erişim: 13.06.2023.

³ [Internet] <https://www.unhcr.org/world-refugee-day> Erişim: 29.05.2023.

⁴ [Internet] <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/> Erişim: 05.06.2023.

⁵ [Internet] https://www.who.int/health-topics/refugee-and-migrant-health#tab=tab_2 Erişim: 26.05.2023.

⁶ [Internet] https://www.who.int/health-topics/refugee-and-migrant-health#tab=tab_1 Erişim: 26.05.2023.

⁷ <https://www.unhcr.org/events/world-refugee-day-2023> Erişim: 05.06.2023.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2022/2023-64)

Mülteciler konusunda çalışan uluslararası organizasyonlar nelerdir?

Mülteciler konusunda çalışan organizasyonlar arasında UNHCR (Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü),⁸ Refugees International (Uluslararası Mülteciler Örgütü) ⁹ öne çıkmaktadır. Bunların dışında bazı Sivil Toplum Kuruluşları¹⁰ da bu konuda çalışmaktadır.

Bu yıl Dünya Mülteciler Günü'nde mülteciler için yapılabilecekler nelerdir?

Genç mültecilerin burslu eğitim alabilmelerine katkı, küresel ölçekte düzenlenen etkinliklere katılım, farkındalık gününün küresel düzeyde duyurulmasına katkı gibi çok çeşitli faaliyetler sürdürülebilir.^{7,11}

© UNHCR

7

Temel çözüm, mülteci olmaya neden olan koşulların ortadan kaldırılmasıdır. Bu amaçla halk sağlığının temel korunma prensipleri dikkate alınmalıdır.

⁸ [Internet] <https://www.unhcr.org/> Erişim: 13.06.2023.

⁹ [Internet] <https://www.refugeesinternational.org/> Erişim: 13.06.2023.

¹⁰ [Internet] <https://www.cdss.ca.gov/inforesources/refugees/stakeholders/ngos> Erişim: 13.06.2023.

¹¹ <https://www.unhcr.org/get-involved/join-campaign/aiming-higher> Erişim: 05.06.2023.